

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

NC NÁRODNÍ CENTRUM
MNK PRO MEDICÍNSKÉ NOMENKLATURY
A KLASIFIKACE

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Institute of Health Information and Statistics of the Czech Republic

UNIVERZITA
KARLOVA

Tvorba české verze MKN-11

Dana Krejčová

Národní centrum pro medicínské nomenklatury a klasifikace

ÚZIS ČR

Edukační seminář o 11. revizi Mezinárodní klasifikace nemocí

Základní informace

- Terminologická vrstva MKN-11 (tzv. Foundation layer) obsahuje přes 129.000 termínů, z toho více než 55 000 položek pro kódování mortality a morbidity (MMS)
- **Český překladatelský tým** – 10členný interní tým z ÚZIS ČR + 2 experti z ÚBLG
- Spolupráce s experty z Ústavu dějin lékařství a cizích jazyků, 1. LF UK
- Kliničtí experti – jsou oslovováni k ověření překladu a doplnění české terminologie po 1. fázi překladu; nominováni od ČLS JEP
- **Překlad probíhá ve webové platformě dodané WHO**
- Importem nahrány termíny z MKN-10 (názvy kódovaných položek), zaujímají asi 2 % obsahu MKN-11

Vyhledávání

[? \[Pokročilý vyhledávání \]](#) [Procházet](#) [Komentáře k překladu](#) [Problémy...](#)

- poruchy
- 100%-100% Poruchy spánku a bdění
- 100%-100% Onemocnění nervového systému
- 100%-100% Onemocnění zrakového systému
- 100%-100% Onemocnění ucha nebo mastoidního výběžku
- 100%-100% Onemocnění oběhového systému
- 100%-100% Onemocnění dýchacího systému
- 100%-100% Onemocnění trávicího systému
- 100%-100% Onemocnění kůže
- 100%-100% Onemocnění muskuloskeletálního systému nebo pojivové tkáně
- 100%-100% Onemocnění urogenitálního systému
- 100%-100% Stavy související se sexuálním zdravím
- 100%-100% Těhotenství, porod a šestinedělí
- 100%-100% Některé stavy vzniklé v perinatálním období
- 100%-100% Vývojové anomálie
- 100%-100% Příznaky, znaky nebo klinické nálezy nezařazené jinde
- 100%-100% Poranění, otravy a některé jiné následky vnějších příčin
- 100%-100% Vnější příčiny nemoci a úmrtnosti
- 100%-100% Faktory ovlivňující zdravotní stav a kontakt se zdravotnickými službami
- 100%-100% Kódy pro speciální účely
- 100%-100% Supplementary Chapter Traditional Medicine Conditions - Module I [No translation available]
- 100%-100% Doplňková část pro nosuzování funkčních

Definition

This chapter contains diseases of the ear and diseases of the mastoid process.

Tato kapitola zahrnuje onemocnění ucha a mastoidního výběžku.

Current Stage **IMPORTANT!**

Next Stage

Stage2 Stage2

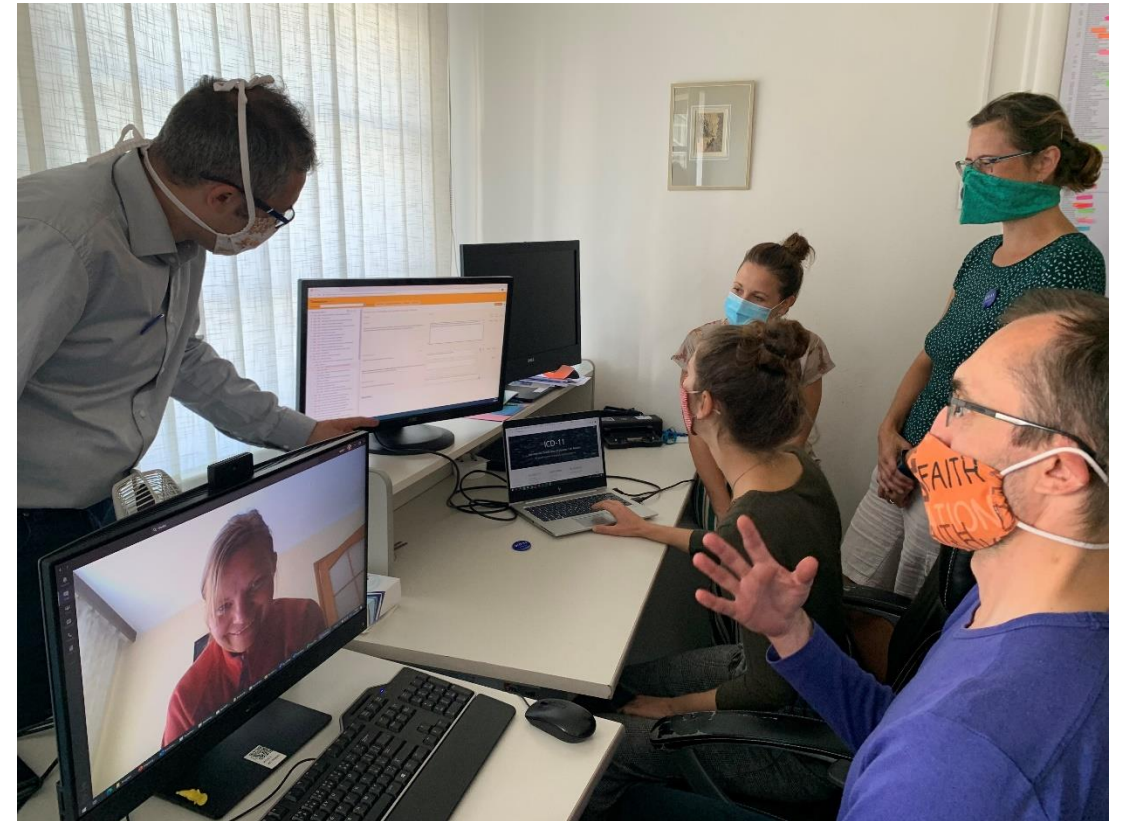
Title and Synonyms	Is Title	Is Title		
Diseases of the ear or mastoid process	☒	☒ Onemocnění ucha nebo mastoidního výběžku		Stage2 Stage2
		☐ onemocnění ucha nebo bradavkového výběžku		Stage2 Stage2
		☐ nemoci ucha nebo processus mastoideus		Stage2 Stage2
<p>Add here other synonyms that have no English equivalent. (If there are more than one add only one and the system will provide a new empty space after you submit)</p> <div style="border: 1px solid gray; height: 30px; width: 100%;"></div>				Stage2

Postup práce tvorby české verze MKN-11

- Překlad interním týmem x překlad klinickými experty
  - časová náročnost, zaškolení a přístupy do platformy
- Distribuce metodických materiálů, slovníku preferovaných názvů a synonym, sdílený soubor pro připomínky
- Zaškolení v používání překladatelské platformy
- Rozdělení kapitol → překlad → workshopy → interní validace → vypořádání připomínek → stručná jazyková kontrola → **validace klinickým expertem**

Workshopy pro překladatele

- měsíčně osobně/prostřednictvím MS Teams
- sjednocení struktury překladu,
- sdílení postupů jednotlivých překladatelů
- konzultace s jazykovými experty
  - diskuze nad spornými termíny
  - validace přeložené terminologie
- dotazy a připomínky na WHO

Proces validace české verze MKN-11

- Experti z ČLS JEP (dodatečně podle odbornosti z jiných společností)
- Export dat ve formátu MS Excel
- Distribuce metodického materiálu pro validaci
- ➔ Kontrola správnosti a odbornosti termínů
- ➔ Doplnění chybějících termínů a synonym
- ➔ Kontrola kompletnosti kapitoly
- Validace kapitol klinickým expertem → vypořádání připomínek překladatelem → úprava v platformě → **jazykoví experti**

Finalizace české verze MKN-11

- **Jazyková kontrola** přeložených termínů jazykovými experty z UK
  - konzistence překladu
  - kontrola uplatnění pravidel pro překlad
  - jazyková správnost
- **Postprodukce**
  - nahrání do platformy prostřednictvím WHO
  - doplnění synonym a přidružených termínů
  - doplnění kombinace termínů
  - finální úpravy a sjednocení textu, jednotná terminologie

Časový harmonogram

začátek 2022

vytvoření české verze MKN-11 (1. verze)

1. polovina
2022

připomínkování experty

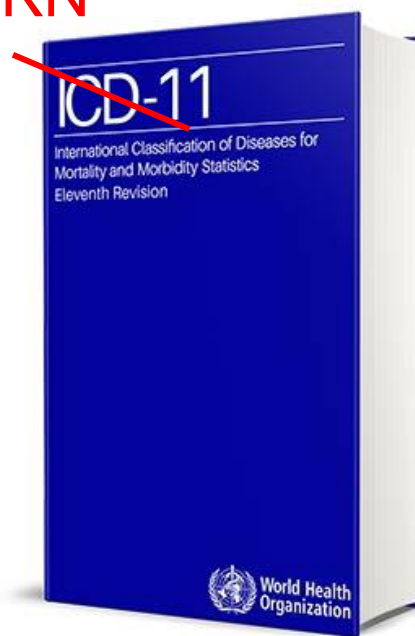
září 2022

schválení a publikace 1. české verze MKN-11

2. polovina
2022

oponentura "široké veřejnosti,"

MKN

Současný stav české verze MKN-11

- 66 % obsahu přeloženo
- 96 959 doplněných českých termínů
- 87 820 překladu originálu
- přes 9 000 přidanych českých synonym

Stavy kapitol české verze MKN-11

26 kapitol
2 doplňující kapitoly

- dokončené kapitoly v 1. fázi překladu: 1
- v procesu validace klinickým expertem: 7
- připravené kapitoly k validaci: 4
- v procesu interní validace: 4
- v procesu překladu: 10

Číslo kapitoly	Název kapitoly AJ	Název kapitoly ČJ
01	Certain infectious or parasitic diseases	Některá infekční a parazitární onemocnění
02	Neoplasms	Novotvary
03	Diseases of the blood or blood-forming organs	Onemocnění krve a krvetvorných orgánů
04	Diseases of the immune system	Onemocnění imunitního systému
05	Endocrine, nutritional or metabolic diseases	Onemocnění endokrinního systému, výživy a přeměny látek
06	Mental, behavioural or neurodevelopmental disorders	Duševní, behaviorální nebo neurodevelopmentální poruchy
07	Sleep-wake disorders	Poruchy spánku a bdění
08	Diseases of the nervous system	Onemocnění nervového systému
09	Diseases of the visual system	Onemocnění zrakového systému
10	Diseases of the ear or mastoid process	Onemocnění ucha nebo processus mastoideus
11	Diseases of the circulatory system	Onemocnění oběhového systému
12	Diseases of the respiratory system	Onemocnění dýchacího systému
13	Diseases of the digestive system	Onemocnění trávicího systému
14	Diseases of the skin	Onemocnění kůže
15	Diseases of the musculoskeletal system or connective tissue	Onemocnění muskuloskeletálního systému nebo pojivové tkáně
16	Diseases of the genitourinary system	Onemocnění urogenitálního systému
17	Conditions related to sexual health	Stavy související se sexuálními zdravím
18	Pregnancy, childbirth or the puerperium	Těhotenství, porod a šestinedělí
19	Certain conditions originating in the perinatal period	Některé stavy vzniklé v perinatálním období
20	Developmental anomalies	Vývojové anomálie
21	Symptoms, signs or clinical findings, not elsewhere classified	Příznaky, znaky nebo klinické nálezy nezařazené jinde
22	Injury, poisoning or certain other consequences of external causes	Poranění, otravy a některé jiné následky vnějších příčin
23	External causes of morbidity or mortality	Vnější příčiny nemocnosti a úmrtnosti
24	Factors influencing health status or contact with health services	Faktory ovlivňující zdravotní stav a kontakt se zdravotnickými službami
25	Codes for special purposes	Kódy pro speciální účely
26	Supplementary Chapter Traditional Medicine Conditions - Module I	Supplementary Chapter Traditional Medicine Conditions - Module I
V	Supplementary section for functioning assessment	Doplňková část pro posuzování funkčních schopností
X	Extension Codes	Extension Codes
	Severity Scale Value	Severity Scale Value
	Temporality	Temporality
	Aetiology	Etiologie
	Topology Scale Value	Topology Scale Value
	Anatomy and topography	Anatomie a topografie
	Histopathology	Histopatologie
	Dimensions of injury	Dimensions of injury
	Dimensions of external causes	Dimensions of external causes
	Health Devices, Equipment and Supplies	Health Devices, Equipment and Supplies
	Substances	Substances
	Consciousness	Consciousness
	Diagnosis code descriptors	Diagnosis code descriptors
	Capacity or context	Capacity or context
	ICD-O	MKN-O
	Extension codes of particular relevance to skin diseases	Extension codes of particular relevance to skin diseases

hotová kapitola komplet

finální validace jazykovými experty UK

zvalidováno ČLS JEP

odesláno k validaci ČLS JEP

připraveno k validaci ČLS JEP

probíhá interní validace

v procesu překladu